

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพิษณุโลก
**THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTING STYLES,
COMMUNICATION AND SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG
HIGH SCHOOL FEMALE STUDENTS, PHITSANULOK PROVINCE**

กิ่งแก้ว สำรวัยรัตน์* อรษา ภูเจริญ และเอกภพ จันท์สุคนธ์
Kingkaew Samruayruen*, Orasa Poocharoen, and Eakpop Junsukon

Faculty of Science and Technology, Pibulsongkram Rajabhat University
*corresponding author e-mail: peerachaya@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้น ใช้วัดตัวแปรต้นคือรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสาร และตัวแปรตามคือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.10 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ($r=0.138$) และรูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ($r=0.909$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับน้อยมากและระดับสูงมากกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ส่วนรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ($r=-0.809$) และการสื่อสาร ($r=-0.340$) มีความสัมพันธ์เชิงลบอยู่ในระดับสูงมาก และระดับน้อยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้อาจนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริการด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ต่อไป

คำสำคัญ: รูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสาร พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

Abstract

A purpose of this descriptive research was to study the relationship between parenting styles, communication and sexual risk behaviors among high school female students in the responsibility of the secondary educational service area office 39 in Muang district, Phitsanulok province. Three hundred and sixty seven students participated in this study by simple random sampling. Research information

gathered by questionnaire. In this study, independent variables were parenting styles and communication, while dependent variable was sexual risk behaviors. The analyzed data was generated by descriptive statistics, which were frequency, percentage, mean and standard deviation. The correlation study was conducted by Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The statistical significance was 0.05. The research results showed that sexual risk behaviors were at a medium level (59.10%). The correlation was found that Democracy parenting style, Laissez - faire parenting style were at a very low and very high level positive respectively correlating with the sexual risk behaviors ($r=0.138$, $r=0.909$). Autocratic parenting style and communication were at a very high and low level negatively correlating with the sexual risk behaviors ($r=-0.809$, $r=-0.340$). These results might be useable in the design of learning activities and health services in order to protect and solve the sexual risk behaviors.

Keywords: parenting styles, Communication, sexual risk behaviors

บทนำ

สังคมไทยในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดเวลา ส่งผลให้ครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง โดยในอดีตครอบครัวไทยมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายที่ประกอบด้วยสมาชิกมี ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา อยู่ร่วมกันแบบใกล้ชิด กลายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีสมาชิกในครอบครัวเพียง บิดา มารดา และบุตรเท่านั้น ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดที่มีสมาชิกมีการให้ความรักความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำ (รุจา, 2541) โดยบุญเสริม (2551) พบว่าปัญหาการทำแท้งในเด็กวัยรุ่น มีสาเหตุหนึ่งมาจากครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ความเจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจสังคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ และการรับเอาค่านิยมของวัฒนธรรมต่างชาติโดยเฉพาะของชาติทางตะวันตก มีอิทธิพลทำให้วิถีการใช้ชีวิตที่จะถ่ายทอดสู่บุตร มีการเปลี่ยนแปลง มีปัญหาทางด้านต่าง ๆ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว สังคมเกิดพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น (ณฐากพ, 2554) โดยฐิติพร และคณะ (2550) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ การปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อย การมีคู่นอนหลายคน การไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์

รายงาน Fact Sheet วัยรุ่น วัยเรียนกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ตุลาคม 2558 พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง จากเดิมปี พ.ศ. 2552 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 เพศหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 13.90 เป็นร้อยละ 17.20 และ 18.90 ในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557 ตามลำดับ (สำนักกระบวนวิทยากรกระทรวงสาธารณสุข, 2557) ตามลำดับ จากสถิติสำนักงานระบอบวิทยากรกรมควบคุมโรคปี พ.ศ. 2555 อายุที่วัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยเฉลี่ย พบว่าเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 13.50 ปี โดยร้อยละของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยเฉพาะในเพศหญิงเพิ่มขึ้น 4 เท่า โดยประมาณจาก ร้อยละ 5.00 ในปี พ.ศ. 2547 เป็นร้อยละ 20.00 ในปี พ.ศ.

2555 เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวนมากถึง 3,000 ต่อปี ต้องกลายเป็นแม่ทั้งที่ยังขาดความพร้อมทุกด้าน มีวัยรุ่นไทยตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจวันละกว่า 700 ราย และคลอด 366 ราย (โครงการ Up to Me และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2554) รายงานการคลอดที่เกิดจากวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี ในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนการคลอดทั้งหมด 802,737 ราย โดยจำนวน 112,277 ราย และมีจำนวนการคลอดซ้ำ 14,338 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.80 ซึ่งคิดเป็นอัตราการคลอดจากวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เป็น 47.90 รายต่อประชากรวัยเดียวกัน 1,000 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากอัตรา 31.10 รายต่อประชากรวัยเดียวกัน 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2543 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข, 2557) ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตวัยรุ่นทั้งทางด้านสุขภาพ ได้แก่ การตั้งครรภ์ในวัยเรียน นำไปสู่การทำแท้งและมีความเสี่ยงจากภาวะแทรกซ้อนตามมา การติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทางด้านสังคม สังคมไทยยังไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ทำให้ถูกบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ออกจากโรงเรียน เรียนไม่จบ (บุญฤทธิ์, 2557)

การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศข้างต้น บิดามารดาจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเลี้ยงดูบุตร จากการตอบสนองความต้องการของบุตรทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสัมพันธภาพ ถ่ายทอดวัฒนธรรม ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติ เพื่อหล่อหลอม ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี ทั้งด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและปัญญา มีทักษะที่เหมาะสมในการใช้ชีวิตในอนาคต (ศิริกุล และปราณี, 2550) โดยแบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 รูปแบบ (Hurlock, 1984 อ้างถึงใน เฉลิมศรี, 2544) คือ 1) การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 2) การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และ 3) การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ครอบครัวที่ขาดความรักความสามัคคี การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจ ทำให้ครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ไม่ดี หากบิดามารดาและบุตรมีการสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพบุตรอาจจะหาสิ่งชดเชยจากภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและอาจทำให้เกิดปัญหาได้มากขึ้น (บุญเสริม, 2551) บุตรที่บิดามารดาไม่มีเวลาให้ความรักความอบอุ่นหรือให้ความใกล้ชิด ไม่ให้คำสั่งสอน แนะนำหรือครอบครัวแตกแยก ทำให้บุตรต้องหาความรักความอบอุ่นทดแทนจากกลุ่มเพื่อนหรือคูรักซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ (อาภาพร, 2552) การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับบุตรมากขึ้นจากบิดาและมารดา จะช่วยเสริมความรู้บางส่วนที่บุตรได้รับจากโรงเรียนและสื่อต่าง ๆ ที่มีข้อจำกัดของข้อมูลที่ไม่ละเอียด ไม่ถูกต้อง เพียงพอ

โดยสถานการณ์พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในสถานศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ในปี พ.ศ. 2552 พบว่าช่วงอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวัยรุ่นหญิงคือ 17 ปี และวัยรุ่นชาย คือ 15 ปี มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศคือร้อยละ 76.40 ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก นอกจากนี้จำนวนของผู้ที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี ที่เป็นเด็กนักเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากร้อยละ 0.25 ในปี พ.ศ. 2543 ไปเป็นร้อยละ 4.97 ในปี พ.ศ. 2546 และในปี พ.ศ. 2556 มีอัตราการคลอดในวัยรุ่นที่อายุ 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน เพิ่มขึ้นจาก 30.80 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2546 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข, 2557)

ปัจจุบันมีหลากหลายปัจจัยที่ส่งผลให้วัยรุ่นโดยเฉพาะเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพราะเป็นวัยที่อยากรู้ อยากรู้อยากลอง รวมทั้งเริ่มสนใจและพัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขต

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมด้านการเรียนการสอน บริการทางด้านสาธารณสุขที่เหมาะสม รวมถึงการวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพื่อให้เยาวชนมีภาวะสุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่ดีต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเลี้ยงดู และการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive research)

ประชากรในการวิจัย ประชากรคือ นักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ทั้ง 10 โรงเรียนจำนวน 4,414 คน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน และคำนวณตามสัดส่วนจำนวนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ม.4, ม.5 และม.6 ของแต่ละโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน นำรายชื่อนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมาเรียงลำดับตามห้องเรียน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลากแบบใส่คืนที่จนครบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นตามจำนวนที่กำหนด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ (Hurlock, 1984 อ้างถึงใน เฉลิมศรี, 2544) คือ การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและการสื่อสารระหว่างบิดามารดากับบุตร ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป เป็นการสำรวจรายการ (check list) และปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการเลี้ยงดู เป็นมาตรประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสาร เป็นมาตรประมาณค่า จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นมาตรประมาณค่า จำนวน 20 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงทางด้านเนื้อหา (index of item objective congruence) ซึ่งค่า IOC ที่สมควรมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ ซึ่งค่าที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามในแบบสอบถามชุดนี้ มีค่า 0.66-1.00 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดสอบ (try out) และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' alpha coefficient) ซึ่งควรมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เท่ากับ 0.85 การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เท่ากับ 0.88 การเลี้ยงดูแบบ

ปล่อยปลະละเลย เท่ากับ 0.83 การสื่อสาร เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งหมด เท่ากับ 0.89 หากอำนาจจำแนก (discrimination) รายข้อ โดยทั่วไปค่าอำนาจจำแนก รายข้อที่เหมาะสม คือตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบสอบถามชุดนี้ มีค่าระหว่าง 0.30-0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้วิจัยทำหน้าที่ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียน 2) ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่าง ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา แนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ในการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ จริยธรรมในการวิจัย 3) แจกแบบสอบถามและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย โดยให้ผู้ปกครองหรือผู้แทนโดยชอบธรรม ลงลายมือชื่ออนุญาต พร้อมอาจารย์ที่ปรึกษาลงลายมือชื่อเป็นพยาน 4) เก็บการรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง 5) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถามแต่ละฉบับ ก่อนนำไปบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

สถานภาพทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 16 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.90 อยู่ในระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.00 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 70.80 และสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ดังตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมากที่สุดจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมา คือ รูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 และรูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย จำนวน 66.00 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ดังตารางที่ 2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมา คือ ระดับต่ำ และระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 43.10 และ 2.50 ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.10 รองลงมาคือ ระดับสูงและระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 27.20 และ 13.60 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู แบบเข้มงวดกวดขัน รูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย รูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย และการสื่อสาร เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นรูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=0.909$) รูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับน้อยมาก ($r=0.138$) ดังตารางที่ 4

รูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์เชิงลบ อยู่ในระดับสูงมาก ($=-0.809$) การสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงลบ อยู่ในระดับน้อย ($r=-0.340$)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนหญิงจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ($n=367$)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
15 ปี	38	10.30
16 ปี	128	34.90
17 ปี	88	24.00
18 ปี	113	30.80
ระดับการศึกษา		
ม. 4	122	33.20
ม. 5	113	30.80
ม. 6	132	36.00
บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน		
บิดา มารดา	260	70.80
บิดา	20	5.40
มารดา	46	12.50
ญาติ	14	3.80
อื่น ๆ	27	7.40
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	266	72.50
แยกกันอยู่	34	9.30
หย่าร้าง	46	12.50
บิดาถึงแก่กรรม	21	5.70
มารดาถึงแก่กรรม	0	0.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของรูปแบบการเลี้ยงดู ($n=367$)

รูปแบบการเลี้ยงดู	จำนวน	ร้อยละ
การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	180	49
การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	121	33
การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	66	18

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของการสื่อสารและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามระดับคะแนน ($n=367$)

	คะแนน					
	67-100		34-66		0-33	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสื่อสาร	9	2.50	200	54.50	158	43.10
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	100	27.20	217	59.10	50	13.60

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ **Pearson Correlation Coefficient** ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัจจัย	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	
	r	p-value
รูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	-0.809*	0.001
รูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	0.138*	0.008
รูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	0.909*	0.001
การสื่อสาร	-0.340*	0.001

หมายเหตุ * p-value < 0.01

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ **0.05** จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์เชิงลบอยู่ในระดับสูงมาก ($r=-0.809$) หมายความว่า เมื่อได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง ถ้าได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันลดลง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันเป็นการอบรมที่บิดามารดาบังคับให้บุตรปฏิบัติตามความต้องการของบิดามารดา ไม่ให้อิสระในเรื่องส่วนตัว และมักใช้คำพูดให้บุตรรู้สึกอาย เมื่อกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Hurlock, 1984 อ้างถึงใน เฉลิมศรี, 2544) เป็นรูปแบบที่บิดามารดาให้การให้ความใกล้ชิดแต่เล็กน้อย การยอมรับการแสดงความคิดเห็น และความสามารถของเด็กน้อย ทำให้เด็กรับรู้ถึงควมมีคุณค่าในตัวเองต่ำ ทักษะในการอยู่ในสังคมไม่ดี เข้ากับผู้อื่นได้ยาก (ศิริกุล และปราณี, 2550) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ และคณะ (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นบางครั้งและมีความเป็นอิสระบ้างพอสมควร ($Beta=0.17, p<0.001$) การมีเพื่อนและอินเทอร์เน็ตเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดี การมีคูรัักเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดีที่สุด การมีคูรััก การศึกษาของบิดามารดาสามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิงได้ร้อยละ 12 สอดคล้องกับงานวิจัยของมุตตรา (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่าการเลี้ยงดูแบบเผด็จการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ **0.01**

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับน้อยมาก ($r=0.138$) หมายความว่า เมื่อได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มขึ้น ถ้าได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยลดลง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการอบรมที่บิดามารดาปฏิบัติ โดยให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของบุตร มีความยุติธรรม ไม่เข้มงวดและไม่ปล่อยปละละเลยบุตรสาวจนเกินไป (เฉลิมศรี, 2544) เป็นรูปแบบที่บิดามารดาให้การให้ความรัก ความอบอุ่น ให้การดูแลอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึง

ความมีคุณค่าในตัวเอง สามารถพึ่งพาตัวเอง ตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่เดียวกัน ยังเคารพเชื่อฟังบิดามารดา (ศิริกุล และปราณี, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลนิทรา (2551) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเลี้ยงดูและการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างมารดาและบุตรสาวต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นหญิง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 72.60 และปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของบุตรสาว ได้แก่ รูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศ และสถานที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถทำนายได้ ร้อยละ 5.70

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=0.909$) หมายความว่า เมื่อได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเพิ่มขึ้น จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มขึ้น ถ้าได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยลดลง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลงเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นการอบรมที่บิดามารดาให้ความเอาใจใส่หรือให้คำแนะนำช่วยเหลือบุตรน้อยกว่าที่ควรบิดามารดาปล่อยให้บุตรทำตามใจมากเกินไปโดยไม่ได้ให้คำแนะนำ (Hurlock, 1984 อ้างถึงใน เฉลิมศรี, 2544) ส่งผลด้านลบต่อการพัฒนาของเด็ก เด็กจะไม่มีทักษะในการอยู่ในสังคมต่อต้านสังคม (ศิริกุล และปราณี, 2550) อาจทำให้เด็กมีวุฒิในที่ไม่สมควร คบเพื่อนไม่ดี และเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นได้ (มุสตรา, 2556) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ และคณะ (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย จังหวัดพิษณุโลก พบว่าความสะดวกใจในการพูดเรื่องเพศกับพ่อแม่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย ($p\text{-value}<0.05$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของมุสตรา (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่าการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01

สมมติฐานที่ 2 การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานโดยการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงลบอยู่ในระดับน้อย ($r=-0.340$) หมายความว่า เมื่อมีการสื่อสารเพิ่มขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง ถ้าเมื่อมีการสื่อสารลดลง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มขึ้นเพราะสื่อในปัจจุบันที่อาจมีเนื้อหาแฝงเกี่ยวกับ เรื่องเพศ ลามกอนาจาร โป๊เปลือย ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกและง่าย วัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยท้าทาย อยากรู้ อยากรู้อยากทดลอง ถ้าเข้าถึงข้อมูลแล้วอาจจะมีการเลียนแบบโดยปราศจากการคิดใคร่ครวญไตร่ตรอง เนื่องจากขาดประสบการณ์ (มุสตรา, 2556) การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับเด็ก เช่น การอบรมให้เด็กมีระเบียบวินัย สั่งสอนให้เด็กมีการเรียนรู้สิ่งรอบตัว จะช่วยให้สามารถปรับตัวในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (ศิริกุล และปราณี, 2550) หากมีการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดามารดากับบุตรอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ จะสามารถลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ซึ่งสอดคล้องกับวรวรรณ และคณะ, (2554) ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่นในครอบครัวไทย พบว่าบุตรวัยรุ่นมีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในระดับสูงในเรื่องเชื่อว่าผู้ปกครองมีความรู้เรื่องเพศเพียงพอ เชื่อว่าตนเองมีความจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองรู้สึกว่ามีค่าสำคัญมากที่บุตรสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองได้สำหรับผู้ปกครองมีความเชื่อทางบวกอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเชื่อว่ามีค่าจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะบุตรยังไม่มีความรู้เพียงพอและ

สอดคล้องกับงานวิจัยของลัษณา และคณะ (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยระดับบุคคล ได้แก่ ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นที่ไม่เหมาะสม การรับรู้บทบาททางเพศไม่เหมาะสม พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนไม่เหมาะสม มีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.05$) โดยสัดส่วนของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การดูแลของพ่อแม่ไม่ดี สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับครอบครัวไม่ดี การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวน้อย สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูและการสื่อสารกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 พบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูทุกรูปแบบ และการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้เวลาให้ความรักความอบอุ่น ความสัมพันธ์ สภาพแวดล้อมภายในครอบครัวเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม ดังนั้นเพื่อให้เยาวชนที่จะเติบโตมีภาวะสุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมได้นั้น อาจมีการนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานการวางแผนปฏิบัติในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว โดยเน้นความร่วมมือในทุกฝ่ายทั้งเยาวชน ผู้ปกครอง สถานศึกษา ผู้ให้บริการทางด้านสุขภาพ รวมทั้งหน่วยงานทั้งทางราชการและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ จากอาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องเป็นผลให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอบคุณนางสาววาสนา วงษ์จินทนา นางสาวสุนิสา กัญญาประสิทธิ์ และนางสาวอรนิชา บุญแย้ม ผู้ช่วยนักวิจัยและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

โครงการ Up to Me และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2554). สถานการณ์เด่นของเด็กไทย. จาก <http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/special-report/20219>. เข้าถึงวันที่ 19 พฤษภาคม 2558.
เฉลิมศรี ตั้งสกุลธรรม. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของเด็กวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ชลนิตรา แสงบูรณ. (2551). รูปแบบการเลี้ยงดูและการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างมารดาและบุตรสาวต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นหญิง เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฐิติพร อิงคदारวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์ และณาวณี จรูญศักดิ์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 25(6), 511-520.
- ณัฐภาพ ระวะใจ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญฤทธิ์ สุขรัตน์. (2557). การตั้งครรกในวัยรุ่น: นโยบาย แนวทางการดำเนินงานและติดตามประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- บุญเสริม หุตะแพทย์. (2551). จิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา หน่วยที่ 9. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มุตตรา ยะโกะ. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา*, 8(14), 45-61.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2541). การพยาบาลครอบครัวแนวคิด ทฤษฎี และการนำไปใช้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ วีเจ พรินต์ติ้ง.
- ลิขณา ฉายศรี, จรวยพร สุภาพ, ปิยะธิดา ขจรชัยกุล และปรารถนา สถิตย์วิภาวี. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารสาธารณสุขศาสตร์*, 40(2), 161-174.
- วรรณิ เตียวอิตเรศ, กิ่งกาญจน์ คงสาคร และศิริพร ภาณุวาทีกุล. (2554). ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่นในครอบครัวไทย. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(2), 49-58.
- วรรณธรณ ทิพย์วาริรัมย์, อาภาพร เผ่าวัฒนา และปัญญารัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา. (2556). ปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 27(1), 31-45.
- วิไลลักษณ์ วงษ์อาษา, ปิยะพร กองเงิน และสารรัตน์ วุฒิอาภา. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. *วารสารสาธารณสุขศาสตร์*, 45(3), 285-297.
- ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และปราณี สุทธิสุนทร. (2550). การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. *วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา*, 5(1), 105-118.
- สำนักงานระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. (2557). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ เอช ไอ วี กลุ่มนักเรียน ประเทศไทยนักศึกษา 2554. นนทบุรี: สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข. (2557). สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- อาภาพร เผ่าวัฒนา. (2552). การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น: การมีส่วนร่วมของครอบครัว โรงเรียนและชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โนเบิล.